

NOTĂ INFORMATIVĂ

cu privire la modificarea Hotărîrii Consiliului de Administrație al ANRCETI nr. 85 din 28 aprilie 2009 privind definirea listei piețelor relevante de rețele și/sau servicii de comunicații electronice

ANRCETI, în conformitate cu prevederile art.51 al Legii comunicațiilor electronice nr.241 XVI din 15.11.2007, identifică piețele relevante și efectuează analize de piață pe aceste piețe în scopul determinării faptului dacă piața relevantă este suficient de competitivă și al impunerii, menținerii, modificării ori retragerii obligațiilor speciale preventive. Agenția definește metodologia și criteriile de identificare a piețelor relevante și identifică aceste piețe, luând în considerare condițiile naționale specifice. De asemenea, ANRCETI publică lista piețelor relevante.

După identificarea piețelor relevante, Agenția efectuează analiza completă a acestor piețe, astfel încât să ia decizii cu privire la desemnarea furnizorilor cu putere semnificativă pe piețele relevante (articolul 52 al Legii comunicațiilor electronice) și impune obligații corespunzătoare (articolul 54 al Legii comunicațiilor electronice).

Procesul de identificare a piețelor relevante a fost stabilit în Regulamentul privind identificarea și analiza piețelor relevante din domeniul comunicațiilor electronice și desemnarea furnizorilor de rețele și/sau servicii de comunicații electronice cu putere semnificativă pe aceste piețe, aprobat prin Hotărîrea Consiliului de Administrație al Agenției nr. 55 din 29 decembrie 2008.

Prin Hotărîrea Consiliului de Administrație al ANRCETI nr.85 din 28.04.2009 a fost definită lista piețelor relevante de rețele și/sau servicii de comunicații electronice, pe care ANRCETI și-a propus să le examineze în vederea aprecierii relevanței pentru reglementarea preventivă (*ex-ante*). La întocmirea listei date s-a ținut cont în cea mai mare măsură de Recomandarea Comisiei Europene 2007/879/CE privind piețele relevante de produse și de servicii din sectorul comunicațiilor electronice care pot face obiectul unei reglementări *ex-ante*, în conformitate cu Directiva 2002/21/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind un cadru de reglementare comun pentru rețelele și serviciile de comunicații electronice (Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr.L344 din 28 decembrie 2007). Suplimentar la cele 7 piețe relevante propuse în Recomandarea Comisiei, ANRCETI a găsit că sunt semne să se presupună că erau încă 3 piețe din domeniul comunicațiilor electronice, care în circumstanțele naționale arătau semne de competitivitate redusă.

În perioada 2009-2011, ANRCETI a examinat 9 piețe din 10 stabilite în Hotărârea nr.85/2009, le-a constatat pe toate cele analizate drept relevante reglementării preventive, a desemnat furnizorii cu putere semnificativă și a impus remediile necesare (obligațiile speciale preventive).

Dintre cele 9 piețe analizate, 8 sunt piețe de servicii cu ridicata care vizează servicii de interconectare (de originare, terminare și tranzit de apeluri), acces la infrastructura de buclă locală și la servicii de bitstream, servicii de linii închiriate.

În anul 2011 ANRCETI a lansat analiza pieței 10 din listă – *Servicii de acces fizic la infrastructura asociată rețelelor de comunicații electronice*. Conform definiții date, această piață cuprindea accesul la categorii distincte de infrastructura fizică, astfel ca – canalizare, spații de colocare, piloni, site-uri, turnuri și alte facilități de infrastructură – asociată rețelelor de comunicații electronice.

Proiectele Analizei pieței serviciului de acces fizic la infrastructura asociată rețelelor de comunicații electronice și a Hotărârii privind identificarea pieței relevantă reglementării preventive și desemnarea furnizorului cu putere semnificativă au fost publicate pe site-ul ANRCETI pentru consultări publice în perioada 21.02.2012 – 12.03.2012. La solicitarea S.A.”Orange Moldova” de extindere a termenului pentru prezentarea comentariilor, ANRCETI a extins termenul de consultare publică a proiectului Analizei pieței până la data de 26.03.2012.

Conform proiectului Analizei date, ANRCETI găsea că piața dată este compusă din 3 piețe ale produsului distincte:

- Piața A: furnizarea serviciilor de acces la canalizație telefonică;
- Piața B: furnizarea serviciilor de acces la stâlpi telefonici;
- Piața C: furnizarea serviciilor de acces la turnuri de radiocomunicații.

Conform proiectului Analizei, ANRCETI a ajuns la concluzia preliminară că existau suficiente dovezi că S.A.,„Moldtelecom” are putere semnificativă pe piața serviciilor de acces la canalizație telefonică și la piața serviciilor de acces la stâlpi telefonici, iar S.A.”Orange Moldova” are putere semnificativă pe piața serviciilor de acces la turnuri de radiocomunicații.

Pe lângă aceste constatări, ANRCETI considera că există semne că furnizorii S.A.”Orange Moldova” S.A.,„Moldtelecom” și S.A.”Moldcell” se bucură de o putere semnificativă colectivă, având în vedere că S.A.,„Moldtelecom” și S.A.”Moldcell” au motivație să aibă comportament similar cu cel al S.A.”Orange Moldova” în ceea ce privește furnizarea accesului la infrastructura de turnuri operată. Totuși, ANRCETI se vedea constrânsă de prevederea art.52 al Legii comunicațiilor electronice, care nu admite declararea drept furnizori cu putere semnificativă pe cei ce dețin o cotă de piață sub 35%.

În urma consultărilor publice, au parvenit propuneri și comentarii de la S.A.”Moldtelecom”, S.A.”Orange Moldova” și S.R.L.”Arax Impex”.

S.A.,„Moldtelecom” și S.R.L.,„Arax Impex”, în comentariile lor, s-au referit la piețele serviciilor de acces fizic la canalizare și stâlpi telefonici. Niciunul dintre acești furnizori nu au contestat concluziile făcute de ANRCETI. S.R.L.”Arax Impex” a venit cu propunerea de a include în analiza pieței suporturile de radioficare. De asemenea, S.R.L.”Arax Impex” a atenționat asupra plăților percepute lunar de S.A.”Moldtelecom” pentru deservirea cablurilor, care sunt nefundamentate din punct de vedere a cheltuielilor suportate. S.A.”Moldtelecom” s-a referit în principal la necesitatea de a fi făcute precizări care să ofere siguranță juridică procesului de acces la infrastructura de canalizație și stâlpi telefonici.

S.A.,„Orange Moldova” s-a referit doar la piața serviciilor de acces fizic la turnurile de radiocomunicații. S.A.,„Orange Moldova” nu a fost de acord cu poziția că pe această piață există putere semnificativă individuală. Furnizorul a menționat că, similar celorlalți furnizori, are nevoie de acces la turnurile de radiocomunicații. De asemenea, orientarea doar a tarifelor S.A.”Orange Moldova” la cost, ar poziționa acest furnizor într-o situație dezavantajoasă față de concurenți.

ANRCETI a examinat comentariile recepționate și le-a găsit întemeiate. O deosebită atenție cerea poziția companiei S.A.,„Orange Moldova”, cu argumentele cărei ANRCETI a căzut de acord. Având în vedere că declararea furnizorilor cu putere semnificativă în cadrul unei puteri colective ar fi fost sub riscul interferenței cu restricția din art.52 al Legii comunicațiilor electronice, ANRCETI a găsit că avansarea prin determinarea doar a puterii semnificative individuale nu ar permite remedierea efectivă a problemelor concurenței. Prin urmare, a fost examinată oportunitatea unei reglementări simetrice a acestei probleme, prin intermediul Regulamentului cu privire la interconectare. ANRCETI a găsit că asemenea abordare cel mai bine ar răspunde dezideratului de partajare eficientă între toți furnizorii a infrastructurii asociate rețelelor de radiocomunicații. Conform unei asemenea abordări, subiecți ai reglementării date, conform situației existente pe piață, ar deveni S.A.,„Orange Moldova”, S.A.,„Moldcell”, S.A.,„Moldtelecom” și Î.S.,„Radiocomunicații”.

Având în vedere acestea, ANRCETI a examinat suplimentar oportunitatea identificării doar a 2 piețe a produsului (accesul la canalizație telefonică și accesul la stâlpi telefonici) drept relevante reglementării preventive, desemnării furnizorului cu putere semnificativă și impunerii remediilor pe acestea. ANRCETI a analizat practicile de reglementare europene relevante, care pornesc de la Recomandarea 2010/572/UE a Comisiei Europene din 20 septembrie 2010 privind accesul reglementat la rețelele de acces de nouă generație (Next Generation Access Networks – NGA). Conform acestei recomandări, regulatorii naționali trebuie să impună furnizorilor cu putere semnificativă pe piața 4 (accesul cu ridicata la

infrastructura de rețea la un punct fix) obligația accesului la infrastructura potrivită pentru construirea rețelelor de acces în bandă largă. Obligația dată va permite operatorilor alternativi să urce pe scara investițiilor și să dezvolte rețelele lor în același timp cu furnizorul cu putere semnificativă.

Prin urmare, ANRCETI a considerat potrivit să revadă poziția sa inițială și a introdus măsurile ex-ante cu privire la accesul la infrastructura asociată rețelelor fixe în cadrul remediilor pieței 4.

Consultarea publică a proiectelor de analiză și identificare a pieței accesului cu ridicata la infrastructura de rețea la un punct fix și desemnarea S.A., „Moldtelecom” drept furnizor cu putere semnificativă pe piața dată (a 2-a iterație) s-a desfășurat în perioada 19.11.2012 – 10.12.2012.

În urma consultărilor publice au parvenit un șir de comentarii și propuneri din partea S.A., „Moldtelecom” și SRL „Arax-Impex”. În acestea S.A., „Moldtelecom” sa referit la faptul că prin Hotărârea ANRCETI nr.85 din 28 aprilie 2009 Agenția a definit lista piețelor relevante inclusiv și piața nr. 10, care cuprinde accesul la categorii distincte de infrastructură fizică, astfel ca canalizare, spații de colocare, piloni, site-uri, turnuri și alte facilități de infrastructură asociată rețelelor de comunicații electronice dublarea căreia este imposibilă și a menționat că atât timp cât această hotărâre nu a fost modificată, remediile ce țin de accesul la infrastructura civilă urmează a fi impuse în contextul analizei pieței 10 și identificării furnizorului cu putere semnificativă pe piața respectivă.

Ținând cont de aceasta și de raționamentele expuse mai sus ANRCETI a revizuit Hotărârea nr.85/2009 prin excluderea pieței 10 actuale din lista dată.

Proiectul de Hotărâre privind abrogarea pct.10 din anexa Hotărârii Consiliului de Administrație al ANRCETI nr.85 din 28 aprilie 2009 se prezintă spre aprobare Consiliului de Administrație al ANRCETI.

Roman BAHNARU

Șef interimar Direcția Reglementare Economică și Analiză